

Lessen uit drie jaar nano

Marga Jacobs, voorzitter Leefmilieu

Presentatie voor de Klankbordgroep risico's nanotechnologie

10 maart 2011

Programma

- Leefmilieu
- Project Leefmilieu: "Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu"
- Aandachtspunten
- Lessen die je kunt trekken

2

Vereniging Leefmilieu

Zwaartepunten in 2011

- Burgernetwerkacademie
- Leefbaar buitengebied
- Milieu in relatie met gezondheid
- Luchtkwaliteit – www.wikilucht.nl
- Nanotechnologie – milieueffecten

3

Project Leefmilieu

- Van 2008 t/m 2010
- Opbouw eigen kennis
- Informatie op website
- Consumententoepassingen laten onderzoeken
- Studiebijeenkomsten met groepen belangstellenden
- Inbreng in beleid

4

Wat moet er gebeuren?

- Heldere definities zijn nodig
- Prioriteit voor het onderzoek naar risico's voor mens en milieu
- Afdoende regelen aansprakelijkheid
- Toezichthouders handvatten bieden om toezicht te kunnen houden
- No data, no market
- Voorzorg verankeren in beleid overheden en bedrijven

5

Heldere definities nodig

- Geen overeenstemming voor definities
- Essentieel voor regelgeving
- Nu geen of afwijkende uitgangspunten
- Definities niet alleen voor deeltjes, maar ook voor oppervlakken en agglomeraten

6

Prioriteit onderzoek risico's

- Nu nadruk op risico's voor gezondheid
- Milieurisico's nanodeeltjes onderbelicht
- Geen milieuregelgeving voor bedrijven die met nanodeeltjes werken

7

Regelen aansprakelijkheid

- Over risico's wetenschappelijk weinig bekend
- Aansprakelijk is dan slecht geregeld
- Ontwikkelingsverweer

8

Handhaving mogelijk maken

- Labelling van nanodeeltjes
- Vaststellen meetmethoden
- Kennis bij handhavers

9

No data, no market

- Geen gegevens over risico's
- Dan niet op de markt brengen

10

Voorzorg als uitgangspunt

- Risicoloos bestaat niet
- Kosten baten afweging
- Need to have, nice to have

11

Terugblik

- Overheid investeert sterk in de beloften en te weinig in de (milieu)risico's van nano
- Geen beleid tegen free riders
- Maatschappelijke zorgen worden aangepakt, maar veel te langzaam
- Onderwerp nanotechnologie moet plaats krijgen binnen onderwijs
- Niet alleen dialoog, maar ook debat nodig

12

Vragen – reacties?

13